

GIẢI PHÁP CƠ BẢN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC BẢN CHẤT GIAI CẤP CÔNG NHÂN CỦA QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM CHO HỌC VIÊN TẠI HỌC VIỆN LỤC QUÂN THEO TÍNH THẦN ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU ĐẢNG BỘ QUÂN ĐỘI LẦN THỨ XII

Đỗ Quang Đạt

Khoa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, Học viện Lục quân

Tóm tắt: Dựa trên kết quả Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII (nhiệm kỳ 2025-2030), đặc biệt là chỉ đạo của Tổng Bí thư Tô Lâm về “2 kiên định, 2 đẩy mạnh, 2 ngăn ngừa”, bài viết làm rõ yêu cầu xây dựng bản lĩnh chính trị, giữ vững nguyên tắc Đảng lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt đối với Quân đội. Qua đó, đề xuất các giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục bản chất giai cấp công nhân cho học viên tại Học viện Lục quân trong bối cảnh mới, góp phần đào tạo đội ngũ cán bộ chỉ huy vừa “hồng” vừa “chuyên”, đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại.

Từ khóa: Giáo dục chính trị; Bản chất giai cấp công nhân; Quân đội nhân dân Việt Nam; Học viện Lục quân; Đại hội Đảng bộ Quân đội lần thứ XII.

PRIMARY SOLUTIONS TO ENHANCE THE EDUCATION OF THE WORKING-CLASS NATURE OF THE VIETNAM PEOPLE’S ARMY FOR STUDENTS AT THE ARMY ACADEMY IN LIGHT OF THE 12TH MILITARY PARTY CONGRESS

Abstract: Based on the outcomes of the 12th Military Party Congress (term 2025-2030), particularly General Secretary Tô Lâm’s directive on “Two Persistences, Two Promotions, and Two Preventions,” this article clarifies the requirements for building political mettle and maintaining the principle of the Party’s absolute and direct leadership in all aspects of the Military. Accordingly, the author proposes solutions to improve the quality of education regarding the working-class nature for students at the Army Academy within the new context. These efforts contribute to training a contingent of commanding officers who are both “red” and “expert,” meeting the requirements of building a lean, compact, strong, and modern Military.

Keywords: Political education; Working-class nature; Vietnam People’s Army; Army Academy; 12th Military Party Congress.

Nhận bài: 22/11/2025

Phản biện: 20/12/2025

Duyệt đăng: 25/12/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bản chất giai cấp công nhân là thuộc tính chính trị căn bản, là “linh hồn”, quyết định sức mạnh chiến đấu và sự trưởng thành của Quân đội nhân dân Việt Nam. Trong suốt quá trình xây dựng và chiến đấu, việc giữ vững và tăng cường bản chất giai cấp công nhân luôn là vấn đề cốt lõi để Quân đội thực sự là lực lượng chính trị, lực lượng chiến đấu trung thành tuyệt đối của Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Bước vào nhiệm kỳ 2025-2030, Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII đã xác định những mục tiêu chiến lược quan trọng, trong đó nhấn mạnh việc xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị làm cơ sở để nâng cao chất lượng tổng hợp và sức mạnh chiến đấu. Đối với Học viện Lục quân, nhiệm vụ giáo dục, bồi dưỡng bản chất giai cấp công nhân cho học viên càng trở nên cấp thiết. Học viên tốt nghiệp không chỉ cần giỏi về nghệ thuật quân sự mà phải có bản lĩnh chính trị kiên định, miễn dịch trước các âm mưu “phi chính trị hóa” quân đội của các thế lực thù địch.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Nhận thức mới về tăng cường bản chất giai cấp công nhân của Quân đội theo tinh thần Đại hội Đảng bộ Quân đội lần thứ XII

Kết quả Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII (diễn ra từ 29/09 đến 2/10/2025) đã đánh dấu một bước phát triển tư duy mới về xây dựng lực lượng vũ trang trong kỷ nguyên số và hội nhập quốc tế sâu rộng. Văn kiện Đại hội và bài phát biểu chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm đã làm sáng tỏ nhiều vấn đề lý luận và thực tiễn về giữ vững bản chất giai cấp công nhân của Quân đội trong tình hình mới.

Thứ nhất, khẳng định vai trò lãnh đạo tuyệt đối của Đảng là nhân tố quyết định bản chất giai cấp của Quân đội.

Thông báo kết quả Đại hội nhấn mạnh phương châm “Xây dựng Đảng bộ Quân đội trong sạch, vững mạnh tiêu biểu”. Một trong những kết quả nổi bật là việc xác định rõ cơ chế lãnh đạo của Đảng đối với Quân đội không chỉ là nguyên tắc tổ chức mà là vấn đề sống còn giữ vững bản chất giai

cấp công nhân. Đại hội XII đã cụ thể hóa chỉ đạo của Trung ương bằng phương hướng: “Kiên định nguyên tắc Đảng lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt đối với Quân đội”. Đây là cơ sở lý luận quan trọng nhất để giáo dục cho học viên Học viện Lục quân hiểu rằng: Trung thành với Đảng chính là trung thành với lợi ích của giai cấp công nhân và lợi ích quốc gia - dân tộc.

Thứ hai, yêu cầu xây dựng Quân đội “tinh, gọn, mạnh, hiện đại” phải gắn liền với sự vững mạnh về chính trị.

Mục tiêu đến năm 2030 xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại đặt ra thách thức lớn. Sự phát triển của vũ khí công nghệ cao, tác chiến không gian mạng và trí tuệ nhân tạo có thể dẫn đến tư tưởng coi trọng kỹ thuật thuần túy, xem nhẹ yếu tố chính trị - tinh thần. Tuy nhiên, Nghị quyết Đại hội XII Đảng bộ Quân đội (nhiệm kỳ 2025-2030) đã khẳng định: “Lấy xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị làm cơ sở nâng cao chất lượng tổng hợp”. Bản chất giai cấp công nhân lúc này không chỉ là lòng trung thành, mà còn là tính kỷ luật, tư duy khoa học, tác phong công nghiệp và khả năng làm chủ công nghệ hiện đại - những phẩm chất tiêu biểu của giai cấp công nhân hiện đại.

Thứ ba, quán triệt sâu sắc phương châm “2 kiên định, 2 đầy mạnh, 2 ngăn ngừa”.

Tại Đại hội, Tổng Bí thư Tô Lâm đã gọi mở phương hướng hành động gồm 6 nội dung, khái quát thành công thức “2 kiên định, 2 đầy mạnh, 2 ngăn ngừa”. Trong đó, “Kiên định xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị” và “Ngăn ngừa mọi biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, tự diễn biến, tự chuyển hóa” là những định hướng trực tiếp liên quan đến việc giáo dục bản chất giai cấp công nhân. Giáo dục tại Học viện Lục quân phải chuyển hóa các nội dung này thành tri thức, niềm tin và hành động thực tiễn cho học viên.

2.2. Thách thức đặt ra đối với công tác giáo dục tại Học viện Lục quân

Học viện Lục quân có bề dày truyền thống trong đào tạo cán bộ chỉ huy. Trong những năm qua, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, bồi dưỡng lý luận Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh luôn được Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện quan tâm đặc biệt. Tuy nhiên, trước yêu cầu của nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, công tác này đang đứng trước những thách thức không nhỏ:

Một là, đối tượng học viên đa dạng, có kinh nghiệm thực tiễn nhưng trình độ lý luận đôi khi chưa đồng đều. Việc chuyển hóa kiến thức về bản chất giai cấp công nhân từ lý luận sách vở thành bản lĩnh xử lý các tình huống chính trị phức tạp ở đơn vị cơ sở có lúc còn lúng túng.

Hai là, tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và môi trường thông tin số khiến các luồng tư tưởng sai trái dễ dàng xâm nhập. Các thế lực thù địch triệt để lợi dụng vấn đề “dân chủ”, “nhân quyền” và luận điệu “quân đội trung lập” để tấn công vào bản chất giai cấp của Quân đội ta. Nếu công tác giáo dục tại Học viện chỉ dừng lại ở giảng dạy một chiều, thiếu tính chiến đấu và phản biện, học viên sẽ thiếu “sức đề kháng”.

Ba là, yêu cầu của chiến tranh hiện đại đòi hỏi người chỉ huy phải có tư duy độc lập, sáng tạo nhưng vẫn phải tuân thủ nghiêm ngặt nguyên tắc tập trung dân chủ và kỷ luật của giai cấp công nhân. Giải quyết mối quan hệ giữa “hiện đại hóa” vũ khí trang bị và “cách mạng hóa” con người là bài toán khó trong chương trình đào tạo.

2.3. Các giải pháp cơ bản nâng cao chất lượng giáo dục

Một là, đổi mới nội dung, chương trình giáo dục theo hướng bám sát thực tiễn xây dựng Quân đội hiện đại.

Cần rà soát, cập nhật nội dung chương trình giảng dạy các môn Khoa học xã hội và nhân văn, đặc biệt là công tác Đảng, công tác chính trị theo đúng tinh thần Văn kiện Đại hội XII Đảng bộ Quân đội. Nội dung giáo dục không được chung chung, giáo điều mà phải gắn bản chất giai cấp công nhân với các tiêu chí cụ thể của người cán bộ chỉ huy trong kỷ nguyên số. Cần đưa các nội dung mới về “Xây dựng Quân đội tinh, gọn, mạnh”, “Phát triển công nghiệp quốc phòng tự chủ, tự lực, tự cường” vào bài giảng để minh chứng cho vai trò tiên phong của giai cấp công nhân trong làm chủ khoa học kỹ thuật. Giáo dục cho học viên hiểu rõ, bản chất giai cấp công nhân của Quân đội ta hiện nay không chỉ là nguồn gốc xuất thân, mà quan trọng là lập trường chính trị (trung thành với Đảng), phương thức tư duy biện chứng và tác phong công tác (khoa học, kỷ luật, hiện đại).

Hai là, quán triệt sâu sắc và vận dụng sáng tạo phương châm “2 kiên định, 2 đầy mạnh, 2 ngăn ngừa” vào công tác giảng dạy và rèn luyện.

Học viện cần tổ chức các đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng nhằm giúp học viên thấm nhuần sâu sắc chỉ đạo của Tổng Bí thư Tô Lâm tại Đại hội, trong đó tập trung vào ba trụ cột cốt lõi: Kiên định, Đầy mạnh và Ngăn ngừa.

Trước hết, về phương diện “Kiên định”, Học viện cần giáo dục học viên giữ vững mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, đồng thời kiên trì đường lối chiến tranh nhân dân và quốc phòng toàn dân. Tinh thần này phải được cụ thể hóa trong các bài tập và diễn tập chỉ huy tham mưu, nơi giảng viên khéo léo lồng ghép các tình

huống buộc học viên phải xử trí dựa trên nguyên tắc Đảng lãnh đạo, đảm bảo yếu tố chính trị luôn đi trước một bước. Song song với đó, cần “Đẩy mạnh” giáo dục truyền thống “Bộ đội Cụ Hồ” trong thời kỳ mới, nhằm khơi dậy khát vọng cống hiến cùng tinh thần tự chủ, tự lực tự cường của người chỉ huy tương lai. Bên cạnh đó, để củng cố nền tảng tư tưởng, Học viện phải chú trọng khâu “Ngăn ngừa” bằng cách trang bị cho học viên kỹ năng nhận diện, đấu tranh quyết liệt với các quan điểm sai trái, đặc biệt là âm mưu “phi chính trị hóa Quân đội” hay đòi “đa nguyên, đa đảng” trong lực lượng vũ trang. Qua đó, giáo dục học viên ý thức tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức để chủ động ngăn chặn biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường.

Ba là, đa dạng hóa hình thức, phương pháp giáo dục, kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”.

Chuyển mạnh từ phương pháp giáo dục thụ động sang phương pháp tích cực, lấy người học làm trung tâm, tăng cường đối thoại, tọa đàm, tranh luận khoa học. Sử dụng hiệu quả các phương tiện kỹ thuật số, mô phỏng thực tế ảo để tái hiện các bối cảnh lịch sử, các trận đánh điển hình, qua đó làm nổi bật sự lãnh đạo tài tình của Đảng và tinh thần chiến đấu ngoan cường của Quân đội ta, biểu hiện sinh động của bản chất giai cấp công nhân. Tổ chức thường xuyên các hoạt động ngoại khóa, tham quan các địa chỉ đỏ, các nhà máy công nghiệp quốc phòng hiện đại để học viên thấy được sự lớn mạnh của giai cấp công nhân và Quân đội. Kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục chính trị với rèn luyện kỷ luật, xây dựng nền nếp chính quy. Mỗi trường văn hóa quân sự tại Học viện phải thực sự là môi trường mẫu mực để nuôi dưỡng phẩm chất chính trị cho học viên. “Kỷ luật là sức mạnh của Quân đội” - đây chính là nét đặc trưng của tính tổ chức, tính kỷ luật của giai cấp công nhân.

Bốn là, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên và cán bộ quản lý giáo dục.

Đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý là những người trực tiếp truyền thụ, định hướng tư tưởng cho học viên. Theo tinh thần Đại hội XII, cần xây dựng đội ngũ cán bộ Quân đội theo hướng “dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thử thách và dám hành động vì lợi ích

chung”. Mỗi giảng viên Học viện Lục quân phải là một tấm gương sáng về bản lĩnh chính trị và đạo đức cách mạng. Cần thường xuyên bồi dưỡng kiến thức thực tế, đưa giảng viên đi luân chuyển, thực tế tại các đơn vị cơ sở, các nhà trường, viện nghiên cứu để cập nhật hơi thở thực tiễn vào bài giảng. Giảng viên phải có khả năng giải đáp thuyết phục những vấn đề bức xúc, nhạy cảm mà học viên quan tâm, từ đó củng cố niềm tin của học viên vào sự lãnh đạo của Đảng.

Năm là, phát huy vai trò tự giáo dục, tự rèn luyện của học viên.

Đây là giải pháp nội lực, quyết định trực tiếp đến kết quả giáo dục. Cần xây dựng động cơ học tập, rèn luyện đúng đắn cho học viên: Học để làm cán bộ, học để phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân. Khuyến khích học viên tự nghiên cứu các tác phẩm kinh điển của Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, các văn kiện Đại hội Đảng các cấp. Phát huy vai trò của các tổ chức quần chúng, Hội đồng quân nhân trong việc giám sát, giúp đỡ lẫn nhau cùng tiến bộ. Tạo ra phong trào thi đua sôi nổi, rộng khắp hướng tới chào mừng Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, tạo động lực tinh thần to lớn cho quá trình tự rèn luyện.

III. KẾT LUẬN

Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII, nhiệm kỳ 2025-2030 đã mở ra một giai đoạn phát triển mới của Quân đội nhân dân Việt Nam với mục tiêu xây dựng Quân đội hiện đại vào năm 2030. Trong hành trình đó, việc giữ vững và tăng cường bản chất giai cấp công nhân là nguyên tắc bất di bất dịch, là sợi chỉ đỏ xuyên suốt mọi hoạt động của Quân đội. Đối với Học viện Lục quân, nâng cao chất lượng giáo dục bản chất giai cấp công nhân cho học viên không chỉ là nhiệm vụ thường xuyên mà là trách nhiệm chính trị trước Đảng, Nhà nước và Quân đội. Bằng việc quán triệt sâu sắc Nghị quyết Đại hội, vận dụng sáng tạo phương châm chỉ đạo của Tổng Bí thư Tô Lâm và thực hiện đồng bộ các giải pháp về nội dung, phương pháp, xây dựng đội ngũ và môi trường sư phạm, Học viện sẽ đào tạo được những lớp cán bộ chỉ huy ưu tú. Đó sẽ là những người cộng sản kiên trung, những nhà chỉ huy tài ba, góp phần xây dựng Quân đội “tinh, gọn, mạnh”, hoàn thành xuất sắc sứ mệnh bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong kỷ nguyên mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Đảng ủy Quân sự Trung ương (2025), Đề cương thông báo Kết quả Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII, nhiệm kỳ 2025-2030, Hà Nội.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam (2025), Hướng dẫn nghiên cứu, quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội.
- Nguyễn Phú Trọng (2023), Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.